

Trgovski tečaj za deklice. Doznajemo, da je nameštništvo podelilo šolskim sestram pri sv. Jakobu v Trstu dovoljenje, da otvorijo trgovski kurz za deklice. Kurz se otvori dne 15. oktobra in bo trajal 9 mesecev.

Zdravniki za umobolne so se dne 4. t. m. sestali na Dunaju na kongres.

Osebnost. Minister za nauk in bogočastje je premaknil vadniškega učitelja in okrajnega šolskega nadzornika za Trst in okolico, g. Ivana Nekermana, v IX. činovni razred.

Panorama Kosmorama. Ta teden je razstavljen Grška z nje mesti in morskimi lukami, Korfu s slikovito okolico; razne palače z imponantnimi vhodi. Zabavno in poučno za vsakega obiskovalca! Prihodnji teden bo razstavljeno „Kopališče ob Baltskem morju in okolica“.

Iz Vojnika poročajo: V nemško prisiljeno trirazredno ljudsko šolo so vstopili na novo v prvi razred celi štirje novinci! To je vsekakor veliko in govori dovolj jasno, kako potrebna je pri nas ta nemška šola. Pove nam pa tudi, kar nas prav veseli, da je naše ljudstvo začelo izpoznavati, kaj je prav in kaj ne, da je uvidelo, katera šola je slovenski mladini v korist in katera v škodo. — V slovenski šoli so razredi prenapolnjeni. Letos se je postavno razširila ta šola v šestrazrednico, kar je našemu kraju lahko v čast in ponos. Želimo le, da bi nam slovenska šola vzgajala mladino v pravem duhu, v odkrite, razvite značaje, kakor jih zahteva današnje življenje.

Nameščanje učiteljev v ptujskem okraju. Pišejo nam iz Ptuja: Če se hočeš potegovati za katerokoli učiteljsko mesto v ptujskem okraju, obleci frak in kar naravnost jo udari v Strašilovo šnopsarijo na Breg. Tam zagledaš v družbi raznih sumljivih obrazov boljše oblečenega možička, ki svojim visokim gostom jecljaje priporoča nemščino in — šnops. To so gospod Strasschill: najodličnejši in najdelavnejši član okrajnega šolskega sveta, lastnik privilegija, nameščati učitelje ptujskega okraja, lastnik štirih šnopsarij — na Bregu, na Ptuju, v Mariboru in v Leskovcu — ter znamenit, a nekoncesioniran — kemik. Sredi te čedne družbe se suče, prijazno se smehljaje, majhna napihnjena gospa, ki toči in ponuja v slovenskem jeziku neko brozgo iz špirita in vode. To je gospa Strašilova. Bila je svoje dni rahločutna učiteljica, a sedaj je navdušena in spretna prodajalka šnopsa. Ponižno se bližaj milostivi, globoko se prikloni, poljubi ji roko ter se ji dostojno predstavi. Če se boš lepo vedel, odvede te h gospodu ter te tudi tam priporoči. Bodi prepričan, da tvoja predstava ne bo ostala brezuspešna, zlasti ne, če si gospodu soprogu obenem obljubil in si voljan podpisati reverz, da boš na svojem novem mestu deloval v nemškem duhu in „daß du als Oberlehrer deine Schule in zwei Jahren ganz deutsch machen wirst.“ Če si vdovec, pošlji povrh svojo izvoljeno nevesto prosjačič k omenjeni dvojici in ne bo ti žal; če želiš biti nameščen na okoliški šoli, zataji svoj običajni „Na zdar!“, idi na Breg, se postavi pred Strašilovo šnopsarijo ter tam trikrat glasno zakliči: „Heil Bismark!“ in rešena bo tvoja grešna duša. Uspehi ne bodo izostali: če v kraju, kjer si nameščen, marljivo širiš „Stajerca“ in ob volitvah za Orniga agitiraš; če seješ prepir med ljudstvom in kolegi; če hodiš z mestnimi hajlovci na lov in se z njimi bratiš; če v nemških družbah, kamor pridno zahajaj, namenoma denunciraš svoje značajne kolege, ki bi ti pa pri nameravanih kompetencah utegnili biti nevarni. Na drugi strani pa plazi po farovžih in se hlina kot narodnjaka in vernega učitelja. Za šolo se ti ni treba dosti brigati, kolegialnost pa pusti kar v stran, „diese hört sich ja bei der Kompetenz so auf.“ Samoobsebi je umljivo, da imaš večkrat zahajati v Strašilovo gostilnico na Breg in tam narediti primerno čeho. Pazi pa pri tem, da ne prideš pri nadnatarju in Strašilovem naddvorniku Žanu v nemilost, sicer so vsi tvoji koraki zaman. Tako postopaj in v slučaju kompetence ti je mesto zasigurano. Če ti pa vendar ne gre vse tako gladko kakor želiš, ker ti je morda na poti mnogo starejši in tudi zaslužnejši kolega, ki že več let slušbuje v kraju, kamor ti kompetiraš, idi zopet k Strašilu in razkrij mu svoje bolečine. Strašil bo srdito udaril z nogo ob tla in rekel: „Wir werden sehen, ob sie ernannt werden oder nicht!“ — Šel bo naravnost k Ornigu, Ornig se bo peljal v Gradec, in za nekaj dni imaš dekret v rokah. Postal si „poštenim potom“ nadučitelj, a tvoj starejši in

zmožnejši kolega, ki si ga izpodrinil in katerega obitelji si siloma iztrgal kos boljšega kruha iz ust, ostane učitelj — toda značaj.

Razgled po šolskem svetu.

— **Risarska in slikarska šola. Rih. Jakopič in M. Sternen, Ljubljana.** I. Učni načrt. 1. Risanje in slikanje po živem modelu (človek, živali, rastline) in različnih neživih predmetih. 2. V mesecih: julij, avgust, september slikanje na prostem (model in krajinske slike). Pouk traja: dopoldan od 9. do 12. ure, popoldan od 2. do 4., zvečer od 5. do 7. ure vsak dan razen nedelj in praznikov. Večerno risanje (živ model) traja od oktobra do konca aprila. Pri risanju živega modela se razlaga po potrebi anatomija. Korektura po dvakrat na teden dopoldne, popoldne in zvečer. — II. Plačuje se mesečno naprej proti pobotnici, in sicer za: vesdnevni pouk 30 K, dopoldanski 18 K, popoldanski 12 K, večerni 14 K. Izstop iz zavoda se mora naznaniti mesec prej. — Natančnejša pojasnila pri: Rih. Jakopiču, Ljubljana, Emonska cesta števil. 2. in M. Sternenu, začasno Godešič pri Škofji Loki.

— **I. državni gimnazij v Ljubljani** je razdeljen na dva gimnazija: nemški in slovenski. Nemei so tako s pomočjo klerikalcev dosegli svoj nemški gimnazij kot nemško trdnjavo v prodiranju proti jugu.

— **Laško učiteljske v Gradišču ob Soči?** Furlani se potegujejo za to, da bi dobili laško moško učiteljske v Gradišče. Prav! Gradišče je „la capitale del Friuli“. — V Gorico, ki je glavno mesto slovenskega dela dežele mora priti pa slovensko moško učiteljske! — Socialni demokrat Pittoni, poslanec tržaškega mesta, je 7. t. m. izjavil v listu „Lavoratore“, da so socialisti odločno za to, da se slovensko učiteljske premesti v Gorico, ki je v polni tretjini slovenska.

— **Zimski kurzi za stavbne obrtnike**, to je za zidarje, tesarje in kamnoseke, na c. kr. u m e t n o - o b r t n i s t r o k o v n i š o l i v Ljubljani se prične v pondeljek, dne 7. novembra. Vsak kurz obsega tri zimske petmesečne tečaje. Obiskovalci se morajo izkazati s starostjo 18 let in učnim izpričevalom dotične obrti. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

— **Nemškemu „Schulvereinu“** pristopajo zadnji čas posebno visoki avstrijski plemenitišči kakor ustanovniki.

— **Šolarji — panslavistični agitatorji.** Kako daleč sega madjarski šovinizem, se je zopet pokazalo nedavno v Roszahelyju, kjer je ravnatelj piaristiške gimnazije odklonil štiri slovaške fantiče, češ, da so v ljudski šoli uganjali panslavistiško agitacijo. Ravnatelj je utemeljeval odklonitev s tem, da sinovi narodnostnih voditeljev sploh uganjajo panslavistiško agitacijo takoj v prvem razredu ljudske šole.

— **Načrti za novo vseučilišče v Bolgarski.** V kratkem prično graditi v Sofiji novo vseučilišče. V to svrhu je bolgarska vlada razpisala tri nagrade za najboljše načrte. Prvo nagrado v znesku 10.000 levov je dobil pariški graditelj I. Bresson, drugo 7000 levov ženevska arhitekta Henrik Garien in Charles Bisoti. Tretji načrt je nagrajen s 5000 levi. Zgradba vseučilišča brez notranje opreme bo stala nad 3.240.000 levov, a zgrajena bo na velikem prostoru poleg Narodnega Sobrajanja na bulvardu „Car Osvoboditelj“.

Z gospodarskega polja.

— **Vnanji promet z blagom Bosne in Hercegovine v letu 1906.** Glasom uradnih podatkov je znašal leta 1906 izvoz blaga iz Bosne in Hercegovine 117.714.041 kron, dočim je znašal uvoz v istem letu 109.184.522 kron.

— **Novi vinski zakon za Avstrijo**, po katerem bodo inozemskemu vinu zaprte meje v Istri in Dalmaciji in po katerem se ne bo smelo prodajati ponarejenega vina, je bil objavljen dne 31. avgusta. Ta zakon stopi v veljavo 20. novembra t. l., tri mesece po objavljenju.

— **Nov premogovnik na Hrvaškem.** V planini „Velika“ v pošeski županiji so odkrili velike zaloge premoga; cenijo, da ga je en milijon tonelat. Za kopanje premoga snujejo podjetje, ki mu je na čelu Henrik Kramar iz Maribora.